

SKIRTINGŲ DIETŲ ĮTAKA HOLŠTEINO VERŠELIŲ MĖSOS KOKYBEI IR SOČIŲJŲ RŪGŠČIŲ SUDĖČIAI

Klára Vavrišínová¹, Štefan Prívaro¹, Juraj Čuboň¹, Peter Haščík¹, Vladimír Foltys²

¹*Nitros žemės ūkio universitetas, Tr. A. Hlinku 2, 94976 Nitra, Slovakijos Respublika*

²*Slovakijos gyvulininkystės institutas, Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky, Slovakijos Respublika*

Santrauka. Jau kurį laiką mokslininkai domisi šėrimo įtaka mėsos riebalų rūgščių ir riebalinių audinių sudėčiai. Šio darbo tikslas – įvertinti šėrimo įtaką Holšteino veršelių skerdenų išėigai ir mėsos riebalų rūgščių sudėčiai. Bandymui panaudota 12 Holšteino veislės veršelių, suskirstytų į dvi grupes. Atjunkyti I grupės veršeliai buvo šeriami grūdais ir šienu (liucerna). II grupės veršeliai buvo šeriami grūdais, šienu ir kukurūzų silosu. Bandymas truko 150 dienų. Didesni individualūs svorio augimo (arba penėjimosi rodiklių – priaugio, svorio) skirtumai pastebėti tarp II grupės veršelių. Nustatyti ir kiti reikšmingi skirtumai: skerdenos išėigos (procentais), šlaunų mėsos, nugarinės, pH₂₄, mėsos spalvos (L), o atjunkymo metu – svorio. II grupės veršelių mėsoje buvo daug daugiau sočiųjų riebalų rūgščių C16:0, C18:0 ($p \leq 0,05$), C20:0 ($p \leq 0,001$); monosočiųjų riebalų rūgščių C16:1 ($p \leq 0,05$), C18:1 ($p \leq 0,01$) ir *n-3*; polisočiųjų riebalų rūgščių C 20:5 *n-3* ($p \leq 0,001$) ir C 22:6 *n-3* ($p \leq 0,05$). Tuo tarpu I grupės veršelių (šėrimas turėjo įtakos žymiai didesniai C18:2 *n-6* kiekiui mėsoje nei II grupės) mėsoje buvo daug daugiau C18:2 *n-6* ($p \leq 0,001$) ir C18:3 *n-3* ($p \leq 0,01$) nei II grupės. Kukurūzų siloso priedas padidino *n-3* PNRR (polinesočiųjų riebalų rūgščių), tarp jų – ilgosios grandinės eikozapentaeno ir dokozaheksaeno rūgščių (EPR, DHR) kiekį mėsoje ir sumažino polinesočiųjų *n-6/n-3* santykį.

Raktažodžiai: veršiena, kokybė, Holšteino veislės veršeliai, svorio augimas, mėsingumas, riebalų rūgštys.